

MĀRA TRAUMANE

Šūnas misija. Neatkarīgo apvienību darbība Latvijā

Sazarota radoša sadarbības tīkla būšana nu jau kādu laiciņu ir viens no Rīgas mākslas vides mītiem, ko stiprina atmiņas par 90. gados notikušo jauno mediju, dzejas, mākslas un elektroniskās mūzikas eksperimentu saplūšanu Rīgas klubos un dažu apvienību interneta lapās, galvenokārt ārpus mākslas institūciju telpām. Tomēr, kā lasām vienā pagājušā gada Rīgas ainas vērtējumā (vai kontrvērtējumā), "par spīti tam, ka pilsēta fiziskos mērogos nav kļuvusi lielāka, šobrīd vairs nav iespējams runāt par kādu īpašu "Rīgas ainu". Tas būtu lēts vispārinājums, kaut kas līdzīgs kā Austrumeiropas māksla."¹ Taču noturīgajai "ainas" mitoloģijai ir savi avoti.

Par tieksmi pašiem aprakstīt un fiksēt nu jau legendārās 90. gadu norises pirmo reizi iedomājos, šķiršot literātu apvienības "Orbita" 2000. gadā izdoto almanahu, kas veltīts pilsētas kultūras apcelei – "reizēm pārlietu šauras, citkārt pietiekoši plašas informācijas un kultūras koptelpas izjūtas tēmai"². Aiz dzejas lappusēm, starp fotogrāfijām, analītisko rakstu sadaļā var atrast sarunu ar klubu sabiedrības izgaisušās milules mūziķu apvienības *Yaputhma Sound System* dalībnieku *Gosh*, kas atskatās uz aizgājušo jautro *YaSoSy* laiku. Turpat līdzās ir arī elektronisko mediju laboratorijas *e-lab*³ aktivitāšu apraksts. Savukārt pašu *e-lab* veidotie pirmais un otrais *Acoustic Space* izdevumi⁴ gan informē par laikabiedru aktivitātēm, gan atsaucas uz ietekmīgajiem 90. gadu vidus mirgojošā tehnoloģiju un reivu vilņa nestajiem *Open* un "Biosports" pasākumiem nesenojā pagātnē. Distance starp starpdisciplināro *Open*, jaundibinātā *e-lab*⁵ pirmo *Acoustic space* metienu un "Orbitas" iecerēs rašanos ir tik neliela, ka minētie raksti-dokumentācijas nevarētu būt apzināta retrospektīvas izraisīti. Abas publikācijas drīzāk raksturo 90. gadu nogalē atklātā valoda – jauno mediju kultūras (hiper)tekstualitāte, kurā eseja, komentārs, paskaidrojums un diskusija ir līdzvērtīgi skaņai un attēlam un kuras

tehnoloģijas ļauj brīvi pavairot, izplatīt un arhivēt radošo procesu. Kā rādās, autonomo drukāto un digitālo mediju blakusefekts bijis "Rīgas tīkla" publiskā tēla radīšana, kas nu jau ir ieguvis simulakra kvalitāti.

Pie drošākiem pamatiem, iespējams, var nonākt, meklējot mākslas valodas izmaiņas, kas varētu likumsakarīgi saistīt iepriekšējās dekādes norišu procesualitāti un pēdējo gadu interesi par fiziskās un ģeogrāfiskās telpas apguvi. Vispārinot

Karosta. 2003
Karosta. 2003

jaunās tendences, dabiski iezogas pirmais mūsdienīgais dalījums organizācijās un atsevišķos mākslinieku projektos, kas varbūt vēl pirms dažiem gadiem būtu šķitis lieks. Atverot vairākas interneta adreses, kā www.rigasound.org, www.andrews.lv, www.bio-codes.net vai www.varka.org, joprojām varam baudīt grafiskā dizaina, elektroniskās mūzikas un reizēm foto un literatūras saišu labirintus – neformālā tīkla strāves. Taču šobrīd uzskatāma ir organizāciju, kā RIXC vai K@2°, stratēģiju un, teiksim, atsevišķu Vizualās komunikācijas nodaļas (VKN) studentu izstāžu estētisko meklējumu polaritāte. Kopumā gan VKN Latvijas vidē ir tikpat ietekmīga un stra-

tēģiska jaunās kultūras sala kā RIXC. Ar nemateriāliem eksperimentiem un komunikāciju "ielaužoties" reālajā telpā – pamestās fortifikācijās, birojos, darbnīcās un pat mākslas augstskolās – šīs mobilās apvienības ir "ieperinājušās" mūsdienu Latvijas groteski pragmatiskajā vidē, nodrošinot alternatīvu, utopisku ideju pārklājumu. Militāri

Irbenes radioteleskops. 20. gs. beigas
Irbene radiotelescope. Late 20th century

vai bioloģiski salīdzinājumi, runājot par šo organizāciju darbību, (iefiltrēšanās, izplatīšanās, mūtēšana) liekas tikpat attaisnoti kā bruņošanās kompleksa atvasinājumu – interneta u.c. tehnoloģijas atklājumu – pielāgošana laikmetīgajām kultūras norisēm.

Estētikas likumu attiecināšana uz realitāti esot viena no romantisma domāšanas pazīmēm⁷, kas spēj bagātināt un aktualizēt mākslas valodu. Par zināmu "romantisma" skatpunktu mākslas organizāciju praksē ļauj domāt arī daudzu radošo ieceru vizionārisms un lokalitāte, īpašības, kas pēdējā laikā papildinājušas procesualitātes dinamiku.

Izmantojot B. Holmsa apzīmējumu (salīdzinot GPS pielietojumu militārajās un mākslas sistēmās), var apgalvot, ka šobrīd Latvijas aktivistu "trauslo žestu" mērķis ir esošās fiziskās telpas ierobežojumu un reizēm sociālo nosacījumu apvērsums.

Kontrastējot ar globālās ekspansijas tendencēm ekonomikas un politikas jomā, par kuru progresu ES un NATO zīmēs mums ik dienas ziņo plašsazi-

ņas līdzekļu pirmās lappuses, vietas specifika un piesaiste mazai vienībai – "ģeogrāfiskam punktam" – raksturo virkni aktuālo mākslas projektu, bez kuriem tādi nosaukumi kā Karosta vai Irbene figurētu, iespējams, tikai vēstures hronikās un sociālās statistikas atskaitēs.

Tāļajā 1992. gadā, laikā tieši starp impērijas sabrukumu un interneta pieslēgšanos Latvijai, avangarda grupas "Nebijušu sajūtu restaurēšanas darbnīca" dalībnieks Hardijs Lediņš intervijā saka: "Es domāju, ka ikviens ģeogrāfiskais punkts ir spējīgs ģenerēt visu. Pilnīgi visu, ko vien var ģenerēt. Lūk, piemērs. Es varētu paņemt digitālo kaseti magnetofonu un atrasties vienā punktā (veidot skaņu ierakstu – M.T.). (...) Lūk, šā punkta skaņas pasaules mērogā būs absolūta, nemainīga un mūžīga vērtība. Tas būs dokuments no šā punkta, svarīgs visai pasaulei..."⁸ Ideju pārceļšana uz dažādām mākslinieku paaudzēm nav gluži šī raksta tēma, taču pašreiz varam atkal vērot mēģinājumus saistīt konkrētu vietu vai objektu un universālo informācijas telpu.

Kā piemērus var minēt dažas "šūnas", kas, veidojoties 90. gadu Rīgā, pašreiz ar autonomu darbību ir dažādojušas un decentralizējušas Latvijas mākslas ainu.

Karostas kultūras un informācijas centra K@2 eksistence sākās līdz ar filmas *Borderland* autoru aizkavēšanos vēsturiskajā, puspamestajā piejūras fortifikācijā, un tieši Karostas sociālā, skaņu, foto, vēstures (un nākotnes) ainava ir šī "dokumentālā sociālā" darba centrā. Karostas galerijas "K-mākla" pirmo triju izstāžu nosaukumi "Korupcija", "Sirdsapziņa" un "Leiputrija" tieši komentē specifisko mūsdienu situāciju.

Krievvalodīgo literātu, mūziķu, dizaineru un fotogrāfu apvienība "Orbīta"⁹ savos izdevumos un interneta portālā uzsver piederību Rīgas videi. Viņi šķērso ne vien laikmetīgās literatūras formas un uztveres robežas, bet arī sasaista Latvijā joprojām autonomo krievvalodīgo kultūras teritoriju ar moderno urbāno mainīgās, plūstošās, bieži internacionālās identitātes apziņu.

Ex – slepenais Latvijas rietumu piekrastes objekts, padomju armijas būvētā Irbenes ētera kontroles antena R-32 – kopš 90. gadu vidus ir periodiski iefilmēta vairāku mākslinieku darbos. 2001. gadā tā kļuva par RIXC projekta *Acoustic Space Lab* pētījumu objektu un darbnīcas norises vietu. Savukārt neizmantojamās brūkošās darbnīcas ēkas pārņemšana rosinājusi attīstīt "Mediju arhitektūras" un RIXC Mediju telpas atvērta mediju centra koncepcijas un satelitprojektus – konferen-

ci, prezentācijas, seminārus, radošās darbnīcas.

Lokālais atšķir arī atsevišķos mākslas projektus, kam sākotnēji bijusi saikne ar "Rīgas tīklu", – apvienību *Open* un *Primitive* sadarbībā tapušo padomju ēras bioloģiskā pašaudzētā pārtikas organisma "Tējas sēnes" (*Combucha*) un tās simbolizēto dāvinājuma kultūras popularizācijas kampaņu vai arī *2 SHOW* klātesošo *pureculture* "retro" projektu "Rīgas modes". To varam vērot arī Katrinas Neiburgas antropoloģiskajos pētījumos un videodarbos, Kristīnes Kursišas videoinstalācijās, Oskara Poikāna un Mārtiņa Dūmiņa apvienības "Par prieku" filmās.

Saikne ar fizisku telpu, ģeogrāfisku punktu īpatnējā kārtā ir ģenerējusi vizionārismu, kas piemīt virknei nobriedušo Rīgas-*ext*-tīkla iniciatīvu. Komentējot Karostas iecerē, Kalle Bjoršmarks raksta: "Tā bija vizija. Meinstrims pārsvarā uzskatīja šos māksliniekus un viņu vīziju par naivu un nereālistisku. Tomēr, iespējams, pateicoties šim skepticismam un nepieciešamo kvalifikāciju trūcumam, māksliniekiem bija impulss soli pa solim virzīties tālāk, un 2003. gadā vizija kļuva par īstenību. Vizijas dzīvo mūžīgi, un 2003. gadā mēs nācām klajā ar savu nākamo nereālo ideju – *Campus Karosta*..."¹⁰

Daudzas pēdējos pāris gados notikušās aktivitātes var skatīt kā mērķtiecīgi veidotas saiknes starp reālo telpu, tās nosacījumiem un aptuvenām, mainīgām nākotnes projekta aprisēm. *RIXC* Mediju telpas, *VKN* Mediju augstskolas vai *K@2 Campus Karostas* dinamiskie modeļi attīstās līdzsvarā ar organizāciju aktuālo radošo pieredzi, tādēļ šodienas norises var skatīt kā izmēģinājuma lauku un laboratoriju, kur empiriskā ceļā tiek iegūtas interesantas un noderīgas zināšanas. Pat šķietami skaidros un izstrādātos projektos, publikācijās un portālos, jau minētajās Karostas un *RIXC* iecerēs, vai pat "Orbitas" divvalodīgo dzēšanas izdevumu sērijā "Kapsula" varam lasīt futuristiskus zemtekstus.

Šo futurismu var tulkot kā politisku kustību, jo, ietiepiģi darbojoties nišā starp pabeigtiem projektiem un dinamisko vīziju, neatkarīgās apvienības konsekventāk par inertajām valsts struktūrām veido nākotnes kultūrainavas centrus. To var skatīt arī kā reakciju uz vēsturisko laiku, kurā brīva, spontāna un pārmaiņām atvērta darbība spēj kompensēt kultūras sistēmas trūkumu.

Atrodoties pa vidu starptautisko mediju mākslas kopienu un šauri vietējo "misiju", neatkarīgās, lokālās iniciatīvas pastāv arī ārpus nacionāliem un

valstiski vispārinājumiem un etiķetēm, kā "Latvijas" un pat "māksla".

Tuvība zudušajam "tīkla laikam" un deviņdesmitajiem varbūt joprojām ir jūtama jauno projektu neatslābstošajā interesē par aptuvenu, nedefinējamu, mainīgu un visaptverošu vidi. Abstraktā bezgalīgā, autonomā kategorija gadu gaitā ir izpaudusies gan kā akustiskā telpa, gan kā radiotranslācija, mediju arhitektūra vai jau minētā nākotnes projekcija. Skaņas cilpas ceļojums interneta radio viļņos, R-32 signāla raidīšana Visumam, frekvenču emocionālais fons, pilsētas subkultūras, Karostas augstskolas nākotnes plāns – šīs darbības ļauj vienlaicīgi apzināties cilvēka radošo izpausmi un tās saistību ar vēl neatklātām iespējām, ko piedāvā apkārtesošā realitāte. Protams, "paplašinātās pasaules" psihoģeogrāfija un testēšana veido jauno multimediālo projektu saistošo pseidozinātnisko tēlu, ļaujot tiem saplūst ar arhitektūras, socioloģijas, astronomijas u.c. nozarēm.

Eksperimentāli manevri mākslas procesa, zinātnes un arī nākotnes ieceru vārdā likumsakarīgi rada vajadzību pēc jaunām valodas konvencijām un terminoloģijas, kas līdz šim, piemēram, labi vērojams *RIXC* leksikā. Analizējot to, varam ieraudzīt divu veidu kodus – jaunizveidotus un aizgūtus burtu un vārdu savienojumus un metaforas, kuru poētika un ietilpība laikam vislabāk izsaka mediju centra aktivitāšu pārmaiņām atvērto, procesuālo vēstījumu. "Mediju arhitektūra", "akustiskā telpa", "mikrokultūras", "skaņas ainava" un arī "Rīgas tīkls" ir plūstoši jēdzieni, kas katrā notikumā vai rakstā iegūst jaunu vai atjaunotu skaidrojumu.

Pašreiz varam vērot, kā Latvijas kultūras šūnu valodā apvienojas šī raksta sākumā minētais jauno mediju lakoniskais, dokumentējošais un aprakstošais teksts un dzīvo, atvērto metaforu kodi, ar kuriem tiek mēģināts ieskicēt mākslas, literatūras, mediju norišu virzību. Informācijas un vīzijas savienojums, kas lasāms pēdējo gadu tekstos un projektos, atspoguļo organizāciju ideālistisko darbību starp vietas un situācijas nosacījumiem un iecerēto.

Tuvība vēsturiskajam laikam, liberālās sabiedrības priekšnoteikumu ievērošana, eksperimenti valodas jomā un spontānas intereses un darbības ļauj saskatīt radošajās apvienībās analogijas ar Ričarda Rortija "utopiskā revolucionāra" tēlu, kas atklāj "metaforas, kas gadījuma pēc atbilst pārējās sabiedrības neskaidri apjaustajām vajadzībām"¹¹.

Kādā nepiefiksētā pagātnes brīdī "Rīgas tīkls" ir sairis vairākās patstāvīgās revolucionārās šūnās,

kuras šobrīd apgūst fiziskās telpas poētiku, paplašinot konvencionālās vēstures, zinātnes, socioloģijas robežas un nereti kalpojot vietējai (varbūt *site-specific*) auditorijai.

- ¹ Auziņa, Ieva. Rīga post-scene // Rooseum provisorium.– 2002.– No. 3.
- ² Орбита.– Rīga, 2000.– 3. lpp.
- ³ Tagad jauno mediju kultūras centrs RIXC.
<http://rixc.lv>
- ⁴ 1998. un 2000. gadā.
- ⁵ Elektronisko mediju laboratorija dibināta 1996. gadā.
- ⁶ www.karosta.lv; www.karosta.net
- ⁷ Berlin, Isaiah. The Roots of Romanticism.– Princeton University Press, USA, 1999.
- ⁸ Bankovskis, Pēteris, Lediņš, Hardijs. Ne acim redzams, ne acimredzams // Kentauri XXI.– 1992.– Nr. 2.– 106. lpp.
- ⁹ www.orbita.lv
- ¹⁰ www.karosta.lv/ck2005_map/
- ¹¹ Rortijs, Ričards. Nejausība, ironija un solidaritāte.– Rīga, 1999.– 82. lpp.

MĀRA TRAUMANE

The mission of a cell. Activities of independent societies in Latvia

The forked network of creative co-operation has for some time now been one of the myths in the Riga art scene. It is reinforced by memories of the 90s, when the new media, poetry, art and electronic music experiments flowed into Riga clubs and the websites of a few societies, mainly outside the space of art institutions. However, as we can read in a 2002 evaluation (or counter-evaluation) of the Riga scene: "Despite the fact that the city has not become larger in physical terms, today it is no longer possible to speak of a specific "Riga scene". That would be a cheap generalisation, something akin to East European art."¹ Nevertheless, the enduring "scene" mythology has its sources.

I first thought about the tendency we ourselves have for describing and recording the now legendary events of the 90s as I was flicking through the Orbit poets' and writers' society 2000 almanac that was dedicated to the city's culture – "the subject of feeling of the common cultural and information space – at times overly narrow, at others sufficiently broad"². Behind the poetry pages, between photographs in the analytical articles section, Gosh, a member of the now defunct Yaputhma Sound System, recalls the happy times of YaSoSY when they were the darlings of the club scene. There is also an account of the activities of electronic media laboratory "e-lab"³. In the first and second editions of its own publication "Acoustic space"⁴, e-lab both informs readers about the activities of their contemporaries and also refers to the influential "Open" and "Biosport" events of the recent past that were carried on the glittering wave of techno and rave of the mid-90s. The distance between the interdisciplinary "Open", the first "Acoustic space" published by newly founded e-lab⁵ and the appearance of the idea of "Orbita" is so small, that the aforementioned docu-articles could not have been a result of conscious retro-

spectivism. Both publications are rather characterised by the language discovered at the end of the 90s – the (hyper)textuality of the new media culture, where the essay, commentary, explanation and discussion is on a par with sound and images and whose technologies permit the free duplication, distribution and archiving of the creative process. As it now appears, a side effect of the autonomous print and digital media was the creation of a PR image of the "Riga network" that has now taken on the quality of a simulacrum.

We could, perhaps, come to more secure foundations by searching for changes in the language of art. This could logically connect the processuality of the previous decade with the interest of the recent years in the acquisition of the physical and geographic space. In generalising the new

Yaputhma Sound System

tendencies, the first contemporary separation into organisations and individual artist projects creeps in, that only a few years ago would have seemed unnecessary. Opening some websites such as www.rigasound.org, www.andrews.lv,

www.bio-codes.net or www.varka.org, we can still enjoy the labyrinth of links to graphic design, electronic music and sometimes photo and literature sites – the current of an informal network. Noticeable today, however, is the polarity of the strategies of organisations such as RIXC or K@2° and, let us say, the aesthetic searches of individual students in exhibitions by the Visual Communication Department (VCD) of the Latvian Academy of Art. Taken as a whole, the VCD in the Latvian scene is just as influential and strategic an island in the new culture as RIXC. With the incursion of their non-commercial experiments and communication into the real space of abandoned fortifications, offices, workshops and even art colleges, these mobile associations have nested into the grotesquely pragmatic environment of contemporary Latvia, ensuring a covering of alternative, utopian ideas. Military or biological comparisons when talking about the activities of these organisations (infiltration, distribu-

of romanticism⁷ that can enrich and make relevant the language of art. The visionarism and locality of many creative ideas, qualities that have recently increased the dynamic of the process, allow us to think of a certain point of view of "romanticism" in the practice of art organisations.

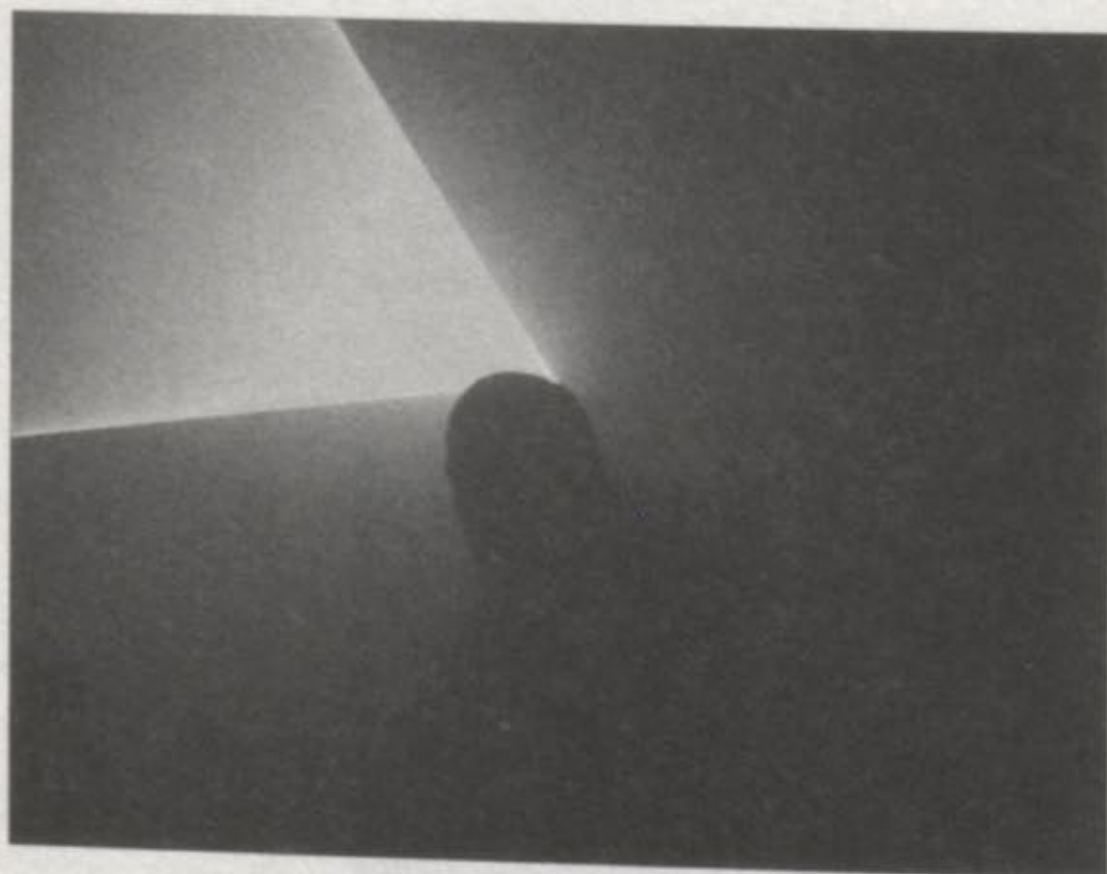
Using B. Holms' description (comparing the use of GPS in military and art systems) we can claim that the objective of the "fragile gesture" of today's activists in Latvia is a coup in the restrictions of the existing physical space and, at the same time, in the social conditions.

We are informed on a daily basis of the progress of the global expansionist tendencies in the economic and political spheres under the EU and NATO signs on the front pages of the mass media. In contrast, the specifics of a place and its ties to a small unit, the "geographic point", is characteristic of a series of art projects without which names such as Karosta and Irbene would perhaps only figure in the chronicles of history and social statistics questionnaires.

In an interview in far off 1992, the period exactly between the fall of the empire and Latvia's connection to the Internet, Hardijs Lediņš, a member of the avant-garde group "Workshop for Restoration of Non-Existent Feelings", said: "I think that any geographical point can generate everything. Absolutely everything that can possibly be generated. I could take a digital cassette recorder and find myself in one point (to make a sound recording – M.T.) .. The sound of this point on a world scale will be an absolutely unchanging and eternal value. This will be a document from this point important for the whole world..."⁸ Although the transfer of ideas to various generations of artists is not quite the subject of this article, today we can nevertheless once again observe attempts to link a concrete place or object with the space of universal information.

As examples we can mention some "cells" that, as they were forming in Riga in the 90s, have now varied and decentralised the Latvian art scene with their autonomous activity.

The existence of the Karosta culture and information centre K@2 began with the authors of the film "Borderland" when they stayed at the historic, half abandoned naval fortress and it was specifically the Karosta social, sound, photo, historical (and future) landscape that is at the centre of the work of this "documentary social" centre. The names of the first three exhibitions in the Karosta gallery *K.māksla* – "Corruption", "Conscience"

RIXC GPS darbība, 2003, Rīga
RIXC GPS workshop, 2003, Rīga

tion, mutation) seem as justified as the adaptation of the derivatives of the military industrial complex – the Internet and other technological discoveries – to the events of contemporary culture. The ascription of the laws of aesthetics to reality is supposed to be one of the signs of the thinking

and *Leiputrija* (El Dorado – transl.) are direct comments on the specific contemporary situation.

In its publications and Internet portal, the Russian speaking society of writers, musicians, designers and photographers "Orbita"⁹ emphasises its belonging to the Riga scene. They not only cross the borders of the forms of contemporary literature and perception, but also link the still autonomous territory of Russian language culture with an awareness of a changing modern urban, flowing and often international identity.

Since the mid-90s, Ex – the secret object on western coast of Latvia, the R-32 aerial built by the Soviet army in Irbene to control the ether – has been periodically filmed into the works of several artists. In 2001 it became an object of research and the site of the workshop for the RIXC media centre project "Acoustic Space Lab". Taking over the unusable, crumbling building of the former art studio, on its turn, spurred the development of the "Media architecture" and the RIXC Media Space open media centre concepts and satellite projects – a conference, presentations, seminars and creative workshops.

The local element also distinguishes art projects that were initially tied to the "Riga network" – the cooperation of the "Open" and "Primitive" unions led to the Soviet era biological self-grown food organism "Teashroom" (*Combucha*) project with its symbolic popularisation campaign of the gift giving culture, or "2 SHOW's" *pureculture* retro project *Rigas modes* (Riga Fashions). This is seen also in the anthropological studies and video-works by Katrīna Neiburga, in videoinstallations of Kristīne Kursiņa, in films of the union *Par prieku* (For Joy) founded by Oskars Poikāns and Mārtiņš Dūmiņš.

In a strange way, the tie to the physical space, the geographic point has generated a visionarism, characteristic of a whole chain of initiatives of the mature Riga ex-network. Commenting on his hopes for Karosta, Calle Bjorsmark writes, "It was a vision. The mainstream generally considered these artists and their vision to be naïve and unrealistic. However and perhaps thanks to this scepticism and lack of necessary qualifications, the artists had the impulse to move forward step by step until in 2003, the vision became reality. Visions are eternal and in 2003 we announced our next unreal idea – Campus Karosta..."¹⁰.

Many of the activities of the last couple of years may

be regarded as purposefully formed links between the real space, its conditions and the approximate and changing dimensions of future projects. The RIXC Media Space, VCD college or K@2's Campus Karosta dynamic models develop in balance with the organisations' actual creative experience. Thus what is going on today may be seen as a testing area and laboratory where interesting and useful knowledge is acquired by empirical means. We can read futuristic subtexts even in apparently clear and worked out projects, publications and portals, in the creative ideas of the previously mentioned Karosta and RIXC or even in the "Orbita" bilingual series of poetry publications *Kapsula*.

This futurism may be interpreted as a political movement because by stubbornly sticking to the niche between completed projects and dynamic vision, the independent associations are more consequential than the inert state structures in creating future centres of the cultural landscape. This may also be seen as a reaction to the historical time where free and spontaneous activity open to changes is able to compensate for the shortcomings in the cultural system.

Finding themselves in between the international media art community and a narrow local "mission", independent local initiatives also exist outside national and state generalisations and labels such as "Latvian" and even "art".

Proximity to the past "network age" and the 90s is perhaps still perceptible in the unabated interest of new projects in the approximate, indefinable, changing and all-embracing environment. Over the years, the abstract, endless and autonomous category has expressed itself as acoustic space, as radio transmission, media architecture or as the aforementioned projection of the future. The journey of a sound loop across the Internet radio airwaves, broadcasting the R-32 signal into the Universe, the emotional background of frequencies, urban subcultures, the future plan for the Karosta college allow us simultaneously to become aware of a person's creative gesture and its connection with the still undiscovered opportunities offered by the surrounding reality. Of course, the psychogeography and testing of the "expanded world" creates a pseudo-scientific image of new multi-media projects, allowing them to blend in with architecture, sociology, astronomy and other branches.

Experimental manoeuvres in the name of the art process, science and future hopes too, logically

create a need for new language conventions and terminology that have hitherto been observable, for example, in the RIXC lexicon. Analysing this speech, we notice two types of code – newly formed and borrowed combinations of letters and words and metaphors whose poetry and capacity is perhaps best expressed by , the processual message of the media centre whose activities are open to change. "Media architecture", "acoustic space", "microcultures", "soundscape" and "Riga network" are fluid terms that take on a new or renewed explanation with every event or written article.

Today we may observe how, in the language of the Latvian culture cells, the previously mentioned laconic, documentary and descriptive text of the new media is uniting with the codes of living and open metaphors. These codes are used in the attempt to sketch out the direction of what is happening in art, literature and the media. The union of information and vision that can be seen in the texts and projects of recent years reflects the idealistic work of organisations between the conditions dictated by the place and the situation and what was envisaged.

Proximity to the historical time, observance of the preconditions of a liberal society, experiments in the field of language and spontaneous interests and activities allow us to see in the creative societies analogies with Richard Rorty's image of the "utopian revolutionary" who reveals "metaphors that by coincidence correspond with the vaguely felt need of the rest of society"¹¹.

At some unrecorded moment in the past, the "Riga network" disintegrated into several independent revolutionary cells, that now explore the poetry of the physical space as they broaden the conventional boundaries of history, science and sociology, and serve the local (perhaps site-specific) audience.

⁵ The Electronic Media Laboratory was founded in 1996.

⁶ www.karosta.lv, www.karosta.net

⁷ Berlin, Isaiah. *The Roots of Romanticism*. – Princeton University Press, 1999.

⁸ Bankovskis, Pēteris, Lediņš, Hardijs. Ne acim redzams, ne acimredzams // *Kentaurs XXI*, 1992. – Nr. 2. – 106. lpp.

⁹ www.orbita.lv

¹⁰ www.karosta.lv/ck2005_map/

¹¹ Rorty, Richard. *Contingency, irony and solidarity* [transl.]. – Riga, 1999. – P. 82.

¹ Auziņa, Ieva. *Riga post-scene* // *Rooseum provisorium*. – 2002. – No. 3.

² *Орбита*. – Riga, 2000. – 3. lpp.

³ *Now New Media Culture Centre RIXC*. <http://rixc.lv>

⁴ 1998 and 2000.